

Tätä päätös/lausuntoversiota on muokattu huomioiden henkilötietolain (523/1999) tavoitteet yksityisyyden suojasta.

Rudus Oy
PL 49
00441 Helsinki

Destia Oy
PL 153
00521 Helsinki

Savon Kuljetus Oy
Suurahontie 5
70460 Kuopio

Yhteysviranomaisen lausunto Destia Oy:n, Rudus Oy:n ja Savon Kuljetus Oy:n Vuorimäen kallioalueen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Destia Oy:n, Rudus Oy:n ja Savon Kuljetus Oy:n ovat toimittaneet Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 468/1994) mukaisen arviointiohjelman, joka koskee Siilinjärvellä sijaitsevan Vuorimäen kalliokiviaineksen louhintaa ja ottoa.

HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Hankkeen nimi

Vuorimäen kallioalue, Siilinjärvi

Hankkeesta vastaavien yhdyshenkilöt:

Destia Oy Jukka Työppönen, p. 0400 379 912, jukka.tyopponen@destia.fi tai
Hannu Vainikainen, p. 0400 276 020, hannu.vainikainen@destia.fi

Rudus Oy: Hanna Luukkonen, p. 040 566 2050, hanna.luukkonen@rudus.fi tai
Kimmo Puolakka, p.0400 627 017, kimmo.puolakka@rudus.fi

Savon Kuljetus Oy: Mika Pakarinen, p. 044 727 2634, mika.pakarinen@savonkuljetus.fi tai
Outi Piisilä, p. 044 727 2590, outi.piisila@savonkuljetus.fi

Hankkeesta vastaavien konsultti ja heidän yhdyshenkilö:

Groundia Oy: Niko Karjalainen, p. 050 3060 752, niko.karjalainen@groundia.fi

Yhteysviranomainen

Pohjois-Savon ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Sepänkatu 2 B
70100 Kuopio

Yhteysviranomaisen yhteyshenkilö on Jorma Lappalainen puh: 040 511 8266

YVA-menettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 1 momentin ja vastaavan asetuksen 6 §:n mukaisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankeluettelon 2 b) kohdan mukaan kiven, soran tai hiekan ottoon, kun louhinta- tai kaivualueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi YVA-lain 4 §:n 2 momentin mukaisesti sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, lain 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Hankkeesta vastaavat päättivät neuvoteltuaan ELY-keskuksen kanssa käynnistää yhteisen koko hanketta koskevan YVA-menettelyn, koska maa-ainestenotto Vuorimäen alueella muodostaa yhdessä suuren kokonaisuuden, jolla todennäköisesti on merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

YVA-menettely alkaa, kun hankkeesta vastaava toimittaa arviointiohjelman yhteysviranomaisena toimivalle ELY-keskukselle. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, miten arviointi tullaan suorittamaan. Yhteysviranomaisen antamassa lausunnossa esitetään, miltä osin arviointiohjelmaa on mahdollisesti tarkistettava.

Hankkeesta vastaava arvioi hankkeen ympäristövaikutukset arviointiohjelman ja siitä saamansa yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta sekä kokoaa arvioinnin tulokset arviointiselostukseen. Yhteysviranomaisen antaa lausuntonsa arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä.

YVA-menettely päättyy, kun yhteysviranomaisen toimittaa lausuntonsa arviointiselostuksesta ja muiden kannanotot siitä hankkeesta vastaavalle. Yhteysviranomaisen lausunto ei ole vielä hankkeen edellyttämä viranomaisen hyväksymispäätös, ja siten lausunnosta ei voi valittaa.

HANKE JA SEN SIJAINTI SEKÄ ESITETYT ARVIOINTIVAIHTOEHDOT

Hanke käsittää kivenotto- ja kiviaineksen jatkojalostustoiminnan. Kivenottoalueella tapahtuu kalliolouhintaa, louheen murskausta ja kiviaineksen seulontaa eri raekokoluokkiin. Valmiit tuotteet varastoidaan louhinta-alueella, josta ne kuormataan ja kuljetaan kuorma-autoilla käyttöön.

Lisäksi hankealueella kunkin toiminnanharjoittajan toiminta-alueella vastaanotetaan, välivarastoidaan ja murskataan ylijäämälouhetta, kierrätysbetonia (ylijäämäbetoni ja purkubetoni) sekä kierrätysasfalttia. Toiminnassa on varauduttu myös sijoittamaan alueelle asfalttiasemia, jotka tulisivat toimimaan päällystystyöaikana.

Vuorimäen kallioalue sijaitsee Siilinjärven kunnan Hamulan kylässä, kantatien 77 eteläpuolella. Alueelta on matkaa Siilinjärvelle noin 6 km ja Maaningalle noin 17 km. Nykyinen kalliokiviaineksen ottoalue sijaitsee tiloilla Arpala 6:7 ja Mäntylä 27:3 (vuokraaja Savon Kuljetus Oy), Kiistala 6:8 (vuokraaja Destia Oy) sekä Jussila 8:23 (vuokraaja Rudus Oy). Suunniteltu ottoalue laajenee näiden tilojen lisäksi tilojen 21:5 ja 21:8 alueille.

Suunnitellun ottoalueen pinta-ala on noin 94 ha. Vuorimäen alueella on ollut kiviaineksen ottotoimintaa yli 20 vuotta. Alueen pohjoispuolella on lisäksi soranottotoimintaa. Nykyisellä Rudus Oy:n louhinta-alueella on harjoitettu kiviaineksen ottoa vuodesta 1986 lähtien. Toimintaa kyseisellä

ottoalueella on harjoittanut aikaisemmin Siilin Sora Oy, joka on myöhemmin fuusioitunut Rudus Oy:n kanssa. Destia Oy:n alueella on toiminut Destia Oy:n edeltäjät.

Arvioitavat vaihtoehdot:

- **Vaihtoehto 0 (VE 0):** Hanketta ei toteuteta, nykyisten lupien mukainen toiminta. Ottoalueen yhteispinta-ala on noin 10 ha ja kiven kokonaisottomäärä on noin 0,7 milj. m³kr. Alin ottotaso on +112...140 m mpy. Alueella louhitaan ja käsitellään vuosittain noin 100 000 m³kr kiviaineksia.
- **Vaihtoehto 1 (VE1):** Hanke toteutetaan, alin ottotaso +112...140 m mpy ja kokonaisottomäärä 10 milj. m³kr. Suunnitellun ottoalueen pinta-ala on noin 94 ha. Alin ottotaso on +112...140 m mpy ja koko-naisottomäärä 10 milj. m³kr. Alueelta louhitaan vuosittain keskimäärin noin 100 000–200 000 m³kr kiviaineksia. Toiminta-aikaa arvioidaan olevan jäljellä noin 50–100 vuotta.
- **Vaihtoehto 2 (VE2):** hanke toteutetaan, alin ottotaso + 95 m mpy ja kokonaisottomäärä 25 milj. m³kr. Ottoalue on sama kuin vaihtoehdossa VE1 eli noin 94 ha. Alin ottotaso on +95 m mpy ja koko-naisottomäärä 25 milj. m³kr. Alueelta louhitaan vuosittain keskimäärin noin 100 000–200 000 m³kr kiviaineksia. Toiminta-aikaa arvioidaan olevan jäljellä noin 100–250 vuotta.
- **Vaihtoehto + (VE+):** ottamistoiminnan lisäksi kierrätysmateriaalien hyötykäyttöä. Vuorimäen alueella minkä tahansa aiemman vaihtoehdon lisäksi varastoidaan ja käsitellään ylijäämälouhetta, kierrätysbetonia sekä vanhaa asfalttia. Lisäksi jokainen toimija voi sijoittaa alueellensa asfalttiaseman. Toimijat ottavat vastaan yhteensä noin 10 000–100 000 t/v ylijäämälouhetta, 10 000–100 000 t/v ylijäämämaata, 10 000–50 000 t/v kierrätysbetonia ja 15 000–50 000 t/v kierrätysasfalttia.

HANKKEEN EDELLYTTÄMÄT LUVAT JA PÄÄTÖKSET

Maa-ainesten ottoa ja jalostustoimintaa säätelee keskeisesti maa-ainelaki (1981/555), jonka mukaan maa-ainesten ottamiselle tulee hakea lupa.

Toiminnan ympäristölupaa koskevat säädökset sisältyvät ympäristönsuojelulain (86/2000) lisäksi ympäristönsuojeluasetukseen (169/2000). Ympäristölupa tarvitaan muun muassa murskausaseman käyttöä varten, kun sen toiminta-aika on vähintään 50 päivää vuodessa ja kun toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle (luokat I ja II) ja toiminnassa voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Vesilain (264/1961) 18 § mukaan ilman aluehallintoviraston (AVI) lupaa ei saa käyttää pohjavettä tai ryhtyä pohjaveden ottamista tarkoittavaan toimeen siten, että siitä pohjaveden laadun tai määrän muuttumisen vuoksi voi aiheutua jonkin pohjavettä ottavan laitoksen vedensaannin vaikeutuminen, tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuuden olennainen vähentyminen tai sen hyväksikäyttämismahdollisuuden muu huonontuminen taikka toisen kiinteistöllä talousveden saannin vaikeutuminen (pohjaveden muuttamiskielto).

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) ja -asetuksen (895/1999) mukaiset kivenoton ja kiviaineksen jalostustoiminnan infrastruktuurin rakentamiseen tarvittavat luvat käsittelee kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

Kemikaalien (muun muassa polttonesteet) käyttöä ohjailee kemikaalilaki (744/1989), kemikaaliasetus (675/1993), asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja

varastoinnista (59/1999) sekä STM:n asetus vaarallisten aineiden luettelosta (624/2001). Polttoaineen varastointi- ja jakelurakenteita koskee KTM:n päätös 415/1998. Toiminnassa ja mahdollisesti myönnettävissä on otettava huomioon mitä luonnonsuojelulaki (1096/1996) ja –asetus (160/1997), muinaismuistolaki (295/1963) sekä metsälaki (1093/1996) sisältävät.

Viranomaisen ei saa kuitenkaan myöntää lupaa ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (YVA-laki) 13 §:n mukaan YVA-lain soveltamisalaan kuuluvaan hankkeen toteuttamiselle tai tehdä siihen rinnastavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon.

ARVIOINTIMENETTELYN SOVITTAMINEN YHTEEN MUIDEN LAKIEN MUKAISIIN MENETTELYIHIN

Tämän hankkeen arviointimenettely ei kytkeydy suoraan muihin hankkeisiin, mutta se osaltaan kytkeytyy Pohjois-Savon maakuntakaavoitukseen sekä Siilinjärvellä meneillään olevaan harjualueen yleiskaavoitukseen, jossa tämän hankkeen yhteydessä valmistuneita vaikutusarviointeja voidaan ottaa huomioon.

Hankealueen pohjoispuolella olevassa Siilinjärvi – Maaninka harjualueella on muita maa-ainesten ottoalueita, mutta tämän hankkeen vaikutukset eivät suoraan ole samankaltaisia tai kohdistu samoihin kohteisiin, jonka vuoksi näiden maa-ainestenottoalueiden vaikutuksia ei ole tarpeen sovittaa yhteen nyt käynnissä olevaan YVA-menettelyyn.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

ELY-keskus on yhteysviranomaisen ominaisuudessa kuuluttanut ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Siilinjärven kunnan ja ELY-keskuksen ilmoitustauluilla 16.2. – 23.3.2010. Kuulutus on julkaistu Uutis-Jousi – nimisessä lehdessä 14.2.2010 sekä sähköisesti Pohjois-Savon ELY-keskuksen www-sivulla. Arviointiohjelma on nähtävillä arviointimenettelyn ajan Siilinjärven kunnassa ja ELY-keskuksessa.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua myös internetissä osoitteessa: <http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/pohjoissavonely/Ymparistonsuojelu/YVA/>

Hanketta ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskeva yleisötilaisuus on järjestetty Siilinjärven kunnan Ahmon koululla 23.2.2010.

ELY-keskus on pyytänyt arviointiohjelmasta lausuntoja viranomaisilta, muilta tahoilta ja kansalaisilta 23.3.2010 mennessä.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Arviointiohjelmasta annettiin kuulemisaikana 6 lausuntoa ja mielipidettä. Yhteysviranomaisen lähettää kopiot kaikista annetuista lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle tämän lausunnon liitteinä.

Arviointiohjelmasta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden **keskeinen ympäristövaikutusten arviointiin** liittyvä sisältö oli seuraava:

Siilinjärven kunnan vapaa-aikalautakunta toteaa, että hankkeen lähivaikutusalueella sijaitsee Siilinjärven kunnan ylläpitämiä ulkoilureittejä, jotka ovat varsinkin talviaikaan erittäin suosittuja. Edellä mainitusta syystä vuorimäen alueen ulkoilureittien käyttö tulee turvata maa-ainesten ottotoiminnan mahdollisesta laajentumisesta huolimatta sekä jatkosuunnitelmissa huomioida ulkoilureittien turvallisuus.

Itä-Suomen aluehallintovirasto esittää, että vaikutusten arviointimenetelmiä ei ole kuvattu tarkemmin arviointiohjelmassa eikä mainittu myöskään mitä asiantuntijoita arvioinnissa käytetään, mitä kysytään ja kenelle ja missä laajuudessa kysely lähetetään.

Itä-Suomen aluehallintoviraston mielestä ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa käytettävät menetelmät tulisi olla sellaisia, että ne antavat mahdollisuuden vuoro-vaikutukseen ja että sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoita käytetään täydentämään ja tulkitsemaan hankittua arviointiaineistoa.

Ympäristövaikutusten arvioinnin yhtenä tavoitteena on lisätä hankkeen vaikutusalueen väestön tiedonsaantia hankkeen ympäristövaikutuksista ja mahdollisuuksia osallistua hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin.

Kysely tulisi lähettää vaikutusalueen ja myös Koivusaaren, Hamulan, Lehdon ja Kumpusen kylien sekä Harjamäen asuntoalueen talouksille ja vapaa-ajan kiinteistöjen omistajille. Haastateltaviin tulisi lisätä kunnan sosiaali- ja terveystoimi. Kyselylomake ja haastattelun kysymykset tulisi liittää arviointiselostukseen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyasetuksen mukaan arviointiohjelmassa tulisi olla ehdotus vaikutusalueen rajauksesta, joka tässä arviointiohjelmassa on kuvattu pelkästään lähivaikutusaluearajauksena. Tätä ei voida pitää riittävänä arvioitaessa ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia.

Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa on oleellista tietää, millaista asutusta ja toimintaa vaikutusten arviointialueella on: haittaako/estääkö hanke asukkaiden tämän hetkistä asumista ja olemista sekä elinkeinonharjoittamista.

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia varten tulee selvittää hankkeen vaikutuksen arviointialueen väestörakenne, väestömäärä, kiinteistöjen sijainti. Arviointiin tulee sisällyttää myös häiriintyvien kohteiden kuten päiväkotien, koulujen ja vanhainkotien sekä talousvesikaivojen sijainti. Arvioinnissa tulisi esittää edellä mainittuihin kohteisiin kohdistuvat vaikutukset.

Kartalla tulisi esittää vaikutusten arviointialueen rajausta ja arviointialueella sijaitseva pysyvä ja vapaa-ajan asutus sekä muut edellä mainitut häiriintyvät kohteet sekä kuljetusreitit.

Lisäksi tulisi arvioida, rajoittaako liikennöinti asukkaiden tai erityisryhmien esim. koululaisten tai vanhusten liikkumista. Onko hankkeella vaikutusta talousvesikaivojen veden riittävyyteen ja laatuun

Terveysvaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten arviointi tulee tehdä vertailukelpoisin arviointiperustein siten, että arviointitulosten perusteella vaihtoehtoja voidaan vertailla keskenään.

Geologian tutkimuskeskuksen Itä-Suomen yksikkö (GTK) näkee myönteisenä ja kestävästä kehityksen mukaisena monen toimijan yhteishankkeena toteutetun ja yhteisvaikutuksiin paneutuvan kiviainesten ottotoiminnan YVA-ohjelman laatimisen.

GTK toteaa, että ohjelmassa on esitetty puutteellisesti käytettävissä olevat tausta-aineistot, joista tieto on yleisesti saatavilla. Alueen kallioperässä esiintyy kiviaineksen laadunvaihtelua mm. karbonaattipitoisia välikerroksia hyvälaatuisen kiven kanssa. Lisäksi Siilinjärvi – Maaninka – harjujaksolta on tehty GTK:n toimesta maaperä- ja pohjavesitutkimuksia Parkkilantien alueella. Nämä selvitykset antanevat taustatietoa arvioitavan hankkeen pohjavesivaikutusten arviointiin.

Pohjois-Savon liitto toteaa, ettei vahvistetussa Kuopion seudun maakuntakaavassa Vuorimäen alueelle ole osoitettu aluevarauksia tai muita maakuntakaava merkintöjä. Sen sijaan laadittavana olevassa Pohjois-Savon maakuntakaavaehdotuksessa alue on osoitettu kallionlouhinta-alueeksi EO 13.681, jota koskee suunnittelumääräys. *"Laajoilla, usean toimijan käsittävillä maa-ainesten ottoalueilla ottosuunnitelmien tulisi perustua koko alueen kattavaan osayleiskaavaan tai maisemaselvitykseen"* Kaavan suunnittelumääräyksen edellyttämät maisematarkastelut tultaneen

tekemään harjua alueen yleiskaavoituksen yhteydessä. Ellei näin ole, tulisi alueelle laatia koko alueen kattava maisematarkastelu, jonka tavoitteena olisi sopeuttaa oton jälkeinen lopputulos mahdollisimman hyvin ympäröivään maisemaan.

Henkilö A.A. toteaa, että toiminnot jo nykyisellään aiheuttaa meluhaittoja alueella asuville. Melu lisääntyy huomattavasti toiminnan laajentuessa, kun kaikki kolme yritystä tuottavat melua yhtä aikaa.

Aikaisemmin Destian teettämä melumittaus hieman arveluttaa (29.5.2007 päivätty raportti) häntä. Mittaus on suoritettu keskellä päivää, tiheysasteisena ja tuulisena päivänä, jolloin sääolosuhteet vaimentavat melua huomattavasti. Hänen mielestä mittaus tulee suorittaa sellaisena ajankohtana, jolloin se eniten häiritsee alueella asuvia, eli kesäiltaisina. Uuden mittauksen tulee suorittaa muu kuin yritysten valitsema mittaja. Kyseinen mittaus pitäisi tehdä vaikka muutamana kesäiltana, jolloin saataisiin selkeämpi kokonaiskuva melusta.

Hänen mielestä toiminnalle tulisi asettaa sellaiset rajat, ettei toimintaa saisi aloittaa ennen 7:00 ja toiminnan tulisi loppua viimeistään 21:00 ja mieluummin jo 20:00. Yöaikaan ja viikonloppuisin toimintaa ei saisi olla lainkaan.

Siilinjärven kunnan ympäristölautakunta toteaa, että Vuorimäen kallioalueen YVA-ohjelmassa jää epäselväksi hankkeen tarkoitus ja tarve, jonka vuoksi arviointiselostuksessa tulisi esittää esimerkiksi Kuopion talousalueen kiviainestarve vuoteen 2030 saakka ja kiviainestärpeen tyydyttämisen vaihtoehtoiset kiviainesten ottamispaikat. Samalla on tarpeen arvioida, toteuttaako esitetty 0-vaihtoehto hankkeen tarkoituksen ja tarpeen.

Ympäristölautakunta toteaa Vuorimäen kiviaineksen olevan kovaa kiveä, joka merkitsee muun muassa sitä, että sen murskaaminen vaatii enemmän energiaa. Lautakunta esittääkin, että ympäristövaikutusten tarkasteluun sisällytetään Vuorimäen kiviaineksen ja esimerkiksi Kuopion Hepomäen kiviaineksen murskaamisessa tarvittava energiamäärä vaihtoehtojen mukaisilla ottamismäärittäillä.

Lautakunnan mielestä erityisesti melu- ja pölypäästöt ovat erilaiset louhinnan eri vaiheissa riippuen muun muassa louhintasuunnista ja -tasoista, jonka vuoksi se esittää, että vaihtoehtojen vaikutuksia tarkastellaan kallion louhinnan eri vaiheissa ja että samalla tarkastellaan vaihteistusta haittojen ehkäisemiskeinoina sekä haittojen ehkäisemiskeinoja mukaan lukien toiminta-aikarajoitukset.

Lautakunta on eri mieltä YVA-ohjelmassa todetusta, jonka mukaan "Murskauslaitoksen ... laitteiden väliset tekniset erot ovat kuitenkin suhteellisen pieniä, eivätkä ne ole ympäristövaikutusten kannalta merkityksellisiä." (s. 20). Kuten YVA-ohjelman kohdassa 4.3.5 Energia (s. 22) esitetään, alueella tarvittava sähköenergia voidaan ottaa lautakunnan mielestä joko sähköverkosta tahi sähkö voidaan tuottaa aggregaateilla, jolloin melu- ja ilmapäästöt ja niiden vaikutukset eroavat toisistaan merkittävästi. Myös tela-alustaisten, omalla voimanlähteellä varustettujen murskauslaitosten päästöt ja niiden vaikutukset poikkeavat sähköllä toimivien murskauslaitosten päästöistä ja niiden vaikutuksista. Ympäristölautakunta esittää, että vaikutusten arviointiin sisällytetään murskauslaitoksen vaihtoehtoisten käyttöenergian tuotantomuotojen vaikutusten tarkastelu.

YVA-ohjelman mukaan "Louhinta-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 400 metrin etäisyydellä Vuorimäen alueelta länteen" (s. 31). Lautakunta huomauttaa, että ns. MURAU-asetuksen 5.2.2010 päivätyn luonnoksen mukaan alle 500 metrin etäisyys louhimolta tai murskaamolalta melulle altistuvaan kohteeseen edellyttää toiminta-aikojen rajoittamista.

Ympäristölautakunnan mielestä Vuorimäen YVA-ohjelman esittelytilaisuutta koskeva tiedottaminen epäonnistui. Vuorimäen YVA-hankkeessa ei ole foorumia, jossa olisi edustajia lähialueelta. Kun YVA-menettelyn tavoitteena on lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja vaikutusmahdollisuuksia, lautakunta esittää, että Vuorimäen YVA-hankkeeseen perustetaan ohjausryhmä, johon kutsutaan edustajat Koivusaaren, Hamulan, Lehdon ja Kumpusen kyliltä.

Lautakunta korjaa/täydentää arviointiohjelmassa esitettyjä lähtötietoja seuraavasti:

- Pohjois-Savon maakuntakaavan 22.2.2010 päivätyssä ehdotuksessa, jolla muutetaan Kuopion seudun maa-kuntakaavaa, Vuorimäki on osoitettu kallion louhinta-alueeksi (EO 13.681).
- Siilinjärven kunnan alueella sijaitseville pohjavesialueille ollaan laatimassa suojelusuunnitelmia.
- YVA-ohjelmaan ei ole sisällytetty 1.1.2010 voimaan astuneen ympäristönsuojeluasetuksen muutosta 1792/2009, joka on muuttanut muun muassa kivenlouhimoiden ja asfalttiasemien ympäristölupakynnystä.

Lopuksi ympäristölautakunta oikaisee YVA-ohjelmassa todetun; Vuorimäen kallionottoa koskeva YVA-prosessi perustuu Pohjois-Savon ympäristökeskuksen lausuntoon, ei päätökseen.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelma kattaa YVA-asetuksen 9§:n sisältövaatimukset. Seuraavien otsikoiden alla oleviin asioihin tulee kuitenkin kiinnittää huomiota arvioinnin tekemisessä ja niiden esittämiseen arviointiselostuksessa. Osa alla olevista asioista on lähinnä vain hankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi annettavia neuvoja ja ohjeita.

Yleistä

Arviointiohjelmassa on kerrottu selvästi hankkeen nimi ja sijainti. Samoin on selvästi esitetty hankkeesta vastaavien yhdyshenkilöiden, konsultin ja yhteysviranomaisen yhteystiedot.

Arviointiohjelma on saatu varsin tiiviiseen muotoon, vaikka kyseessä onkin maa-ainesten oton näkökulmasta mittava hanke monine eri vaihtoehtoineen. Tiivis esitysmuoto on paikoin haitannut sisältöä, joskin arviointiohjelman teksti etenee kronologisesti ja ymmärrettävästi. Lähinnä vain hankkeen tarkoitus ja tavoitteet on jäänyt kertomatta selvästi, joskin eri vaihtoehtoja kuvaavista teksteistä saa käsityksen, että hankkeen tavoitteena ja tarkoituksena on turvata Kuopion alueen maarakennushankkeiden kiviaineksen saanti.

Hankkeen monet eri vaihtoehdot saattavat aiheuttaa sekaannusta ja hankalalukuisuutta niille, jotka eivät täysin ole perillä kalliokiviaineksen otosta ja sen hyödyntämisestä sekä uusiomateriaalien valmistuksesta. Tällöin myös mahdollisten haitallisten vaikutusten hahmottaminen saattaa olla hankalaa. Samoin hankkeen pitkäkestoisuus aiheuttaa jossakin määrin sekavuutta. Samalla se vaikeuttaa eri vaihtoehtojen välistä vertailua.

Jatkosuunnittelussa ja erityisesti toimintaan haettavan ympäristöluvan osalta tulisi hankkeesta vastaavien pyrkiä siihen, että eri toimijoiden lupahakemukset olisivat lupakäsittelyssä yhtäaikaaisesti, jotta toimintojen yhteisvaikutuksia voitaisiin arvioida lupakäsittelyssä helpommin.

Hankekuvaus

Hankkeen kuvaus ja sijainti sekä hankkeesta vastaavat on esitetty selkeästi arviointiohjelmassa. Hanketta koskevat tiedot on esitetty riittävän yksityiskohtaisesti, jotta ympäristövaikutusten tunnistaminen ja arvioiminen on ollut mahdollista lukuun ottamatta hankkeen pitkäkestoisuudesta aiheutuvia epävarmuuksia.

Ottotoiminnan eri vaiheita olisi tullut kuvata tarkemmin koko alueella tapahtuvan kalliokiviaineksen oton vaikutuksia. Vaikka koko Vuorimäen alueella tapahtuvat toiminnot ovatkin yksittäisten toimijoiden ja heidän kulloisestakin kiviaineksen menekistä riippuvaisia toimintoja, niin YVA-menettelyn näkökulmasta hanketta pitää tarkastella kokonaisuutena. Tällöin ei niinkään pidä pitäytyä yksittäisten toiminnanharjoittajien toimintaan alueella, vaan lähinnä tarkastella eri toimijoiden yhteistilanne ja sen vaikutuksia. Tästä syystä tarkasteltujen vaiheiden sisältöä olisi voinut kuvata selkeämmin - mitä toimintoja milläkin alueella on ja arvioida eri vaiheiden ajoittumisesta. Koska em. vaiheiden arviointi on tässä vaiheessa lähes mahdoton tehdä luotettavasti, varsinkin kun ottaa huomioon hankkeen pitkäkestoisuuden, niin asiaan liittyy merkittävä epävarmuustekijä. Nämä epävarmuudet tulisikin sitten kuvata arviointiselostuksessa epävarmuutta kuvaavassa kohdassa ja tarkastella, mikä merkittävyys vaikutustenarvioinnin tulokseen ko. epävarmuudella lopulta on.

Hankkeen vaatimia lupia kuvaavassa kohdassa kerrottu keskeisesti se lainsäädäntö, joka sääntelee kiviainestenottoa. Kuvauksesta on kuitenkin jäänyt huomiotta, että 1.1.2010 voimaan astuneen ympäristönsuojeluasetuksen muutos 1792/2009 on muuttanut muun muassa kivenlouhimoiden ja asfalttiasemien ympäristölupakynnystä. Koska ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarkoituksena on erityisesti kansalaisten tiedonsaannin parantaminen heitä koskevien hankkeiden osalta, on arviointiselostuksessa kerrottava tarkemmin, mitä lupia hankkeen toteuttaminen tarvitsee ja erityisesti kuvattava vähintäänkin yleisellä tasolla, mitkä ovat osallisten vaikutusmahdollisuudet kussakin lupa- tai hyväksymismenettelyssä.

Arviointiselostuksessa olisi tullut esittää tarkemmat tiedot arvioinnin tekijöistä ja heidän asiantuntemuksestaan.

Arvioitavat vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on esitetty riittävästi arvioitavia eri vaihtoehtoja. Hankkeen pitkäkestoisuudesta johtuen vaihtoehtojen välinen vertailu saattaa olla haastavaa, jotta eri vaihtoehtoja voitaisiin vertailla keskenään luotettavasti. Koska hankkeen merkittävimmät vaikutukset ovat ilmeisesti melu- ja pölyvaikutusten sekä luontovaikutusten lisäksi erityisesti pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset, voidaan vaihtoehdoissa esitettyä ottamistasoon perustuvaa vaihtoehtojen muodostamista pitää onnistuneena. Tämä antanee vastauksia aidosti siihen, mihin ottotasoon voidaan mennä, ennen kuin merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmaantuu niin luonnolle kuin myös pohjavedelle.

Vaikutusalueen raja

Hankkeen vaikutusalueen raja on esitetty hyvin yleispiirteisesti, joka sinällään on riittävä arviointiohjelmavaiheessa, koska vaikutusaluearajausten esittäminen kattavasti kartalla arviointiohjelmavaiheessa on hankalaa. Vaikutustenarvioinnin yhteydessä tulee täsmentää vaikutusalueiden laajuus kunkin tutkittavan vaikutuksen osalta ja laajentaa tai, mikäli vaikutustenarviointi antaa aiheita, niin pienentää vaikutusalueen rajausta. Arviointiselostuksessa on kuitenkin kuvattava selkeästi kunkin vaikutuksen osalta, mille alueelle arviointi on ulotettu ja miten ko. rajaukseen on päädytty. Lisäksi kartalla tulee esittää hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat pysyvät ja vapaa-ajan asunnot sekä muut häiriölle alttiit kohteet.

Vaikutukset luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön

Hanke sijoittuu alueelle, jossa on jo aiotun hankkeen kaltaista häiriötä aiheuttavaa toimintaa. Hankkeen eri vaihtoehdoissa louhintatasot ovat merkittävästi alemmat kuin aiemmat louhintatasot, tästä johtuen vaikutukset vesitaseeseen ja sen laajuuteen muuttuvat oletettavasti aiemmasta. Hankealueen koillispuolelle sijoittuu noin 200 m etäisyydelle Jussilanleto luonnonsuojelualue (0,04 km²), jonka suotyyppi on rauhoituspäätöksen mukaan Pohjois-Savossa harvinainen *Scorpidium*-letto. Arviointiselostuksessa tulee täydentää luontoselvitystä maastotöin, koska vuoden

2007 selvityksen alue on suppeampi kuin nyt YVA-ohjelmaan rajattu alue. Selostuksessa tulee selvittää erityisesti läheiseen Jussilanleto suojelualueeseen kohdistuvia vaikutuksia ja niiden vähentämismahdollisuuksia sekä tarkastella aiheuttako hanke mm. sellaisia muutoksia pinta- ja pohjavesien kulkeutumiseen, jotka voisivat uhata kohteen säilymistä. Myös liito-oravaselvitys tulisi tehdä ennen kesää.

Vaikutukset maisemaan ja virkistyskäyttöön

Hanke sijoittuu alueelle, jossa on jo aiemmin muutettu maisemaa. Vaikka alueen alkuperäistä maisemaa onkin muutettu, tulee hankkeen toteutuksella oletettavasti olemaan merkittäviä haitallisia vaikutuksia nykyiseen maisemakuvaan. Arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota niin lähimaisemaan kuin myös kaukomaisemaan. Kaukomaisemaan kohdistuvia vaikutuksia tulee tarkastella niin laajalle alueelle kuin vaikutukset ulottuvat. Samalla on kiinnitettävä myös siihen aiheuttaako Vuorimäen louhiminen esim. Siilinjärven kaivosten läjitysalueiden tai muiden häiriöksi katsottavien kohteiden näkymäalueiden laajentumista. Lisäksi arviointiselostuksessa tulee tarkastella maisemavaikutuksia pohjoispuolella olevaan Kuopion seudun maakuntakaavan MY-varaukseen. Kaavamääräysten mukaan alueen maankäyttöä suunniteltaessa on maa- ja metsätalouden ohella erityisesti otettava huomioon alueen luonnonolosuhteet ja maisema.

Hankealueen läheisyydessä on Siilinjärven kunnan ylläpitämiä ulkoilureittejä. Kunkin vaikutusten merkittävyys tulee kuitenkin tarkastella ja mikäli jonkin vaikutuksen osalta arvioinnin yhteydessä havaitaan, että sillä on heikentäviä vaikutuksia alueiden virkistyskäyttöön, tulee se esittää ymmärrettävästi arviointiselostuksessa ja kuvata erikseen haitallisten vaikutusten vähentämistoimenpiteitä.

Vesistö- ja pohjavesivaikutukset

Vesistöön ja pohjavesiin kohdistuvien vaikutusten arviointia on arviointiohjelmassa kuvattu sinällään riittävästi. Arviointiselostuksessa on kuitenkin syystä kuvattava tarkemmin, miten vesistöön ja pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset on arvioitu ja millä menetelmillä sekä mitä aineistoa on käytetty arvioinnin tekemiseen, koska hankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistunevat juuri pinta- ja pohjavesiin, kuten "Vaikutukset luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön"-otsikon alla on kuvattu.

Erityisesti on huomioitava, että hankealueen pohjoispuolella on Harjamäen-Käärmelähdän I-luokkaan kuuluva pohjavesialue (0847651), jolle ollaan Siilinjärven kunnan toimesta laatimassa suojelusuunnitelmaa. Koska em. pohjavesialue on aiemmissa selvityksissä todettu mahdollisesti olevan ns. synklininen harju (ympäristöstään vettä keräävä), tulee hankkeen aiheuttamia vaikutuksia arvioida erityisesti tästä näkökulmasta. Aluetta koskevia pohjavesiselvityksiä on tehty vuosien saatossa useita ja viime aikoina selvityksiä on täydennetty uusilla selvityksillä, tulee nämä selvitykset huomioida ja vasta niiden pohjalta määritellä, mitä uusia selvityksiä tarvitaan ja millä menetelmillä ne tulee tehdä. Yhtenä vaihtoehtona saattaisi olla geofysikaalisten tutkimusmenetelmien käyttö, jotka sinällään antavat yleisellä tasolla riittävän luotettavan käsityksen siitä, millainen merkitys Vuorimäen alueella on harjupohjavesien muodostumiseen.

Hankkeesta vastaavien on huomioitava, että mikäli louhintatasojen alentaminen saattaa aiheuttaa sen, että lupaviranomainen joutuu arvioimaan myöhemmän lupahakemuksen perusteella, tarvitseeko toiminta vesilain mukaisen luvan pohjaveden muuttamiskiellosta poikkeamiseen. Tätä varten edellä kuvattujen selvitysten lisäksi tulee viimeistään lupahakemuksissa esittää arviointiohjelmassa esitettyä tarkemmin pois pumpattavat vesimäärät, pumppaamisesta aiheutuva pohjavedenpinnan alenema ja siitä aiheutuvat vaikutukset, toiminnasta aiheutuvat muutokset pohjaveden laadulle, talousvesikaivojen vedessä mahdollisesti tapahtuvat määrä- ja laatumuutokset sekä poistovesien käsittely ja johtaminen purkuvesistöön ja tästä aiheutuvat vaikutukset.

Arviointiohjelmassa on kerrottu, että tarvittava sähköenergia voidaan ottaa joko sähköverkosta tai sähkö voidaan tuottaa aggregaateilla, jolloin melu- ja ilmapäästöt ja niiden vaikutukset eroavat toisistaan merkittävästi. Myös tela-alustaisten, omalla voimanlähteellä varustettujen murskauslaitosten päästöt ja niiden vaikutukset poikkeavat sähköllä toimivien murskauslaitosten päästöistä ja niiden vaikutuksista. Edellä mainituista syistä vaikutusten arviointiin tulee sisällyttää murskauslaitoksen vaihtoehtoisten käyttöenergian tuotantomuotojen kokonaisvaltainen tarkastelu keskinäisine vertailuineen.

Melu- ja pölyvaikutukset

Esitettyjen vaihtoehtojen haittavaikutukset ja niiden ehkäiseminen ovat erilaisia hankkeen elinkaaren eri vaiheissa. Erityisesti melu- ja pölypäästöt ovat erilaiset louhinnan eri vaiheissa riippuen muun muassa louhintasuunnista ja -tasoista. Tästä syystä vaihtoehtojen vaikutuksia tulee arvioida kallon louhinnan eri vaiheissa ja tarkastella vaiheistusta haittojen vähentämiskeinona sekä kuvata muita haittojen vähentämiskeinoja kuten esim. toiminta-aikarajoitukset.

Arviointiselostuksessa on lähtökohtaisesti pyrittävä siihen, että siinä on kuvattu selkeästi, millä menetelmillä melu-, pölyvaikutukset on arvioitu sekä esittää tulokset ymmärrettävästi. Samoin lähtökohtana tulisi olla, että arvioinnin pohjalta voitaisiin luotettavasti tarkastella em. vaikutusten merkittävyyttä.

Sosiaaliset vaikutukset ja vaikutukset ihmisten terveyteen

Sosiaalisten vaikutusten tarkastelu on arviointiohjelmassa esitetty yleisellä tasolla.

Terveysvaikutusten kannalta on oleellista selvittää tarkasteltavan vaihtoehdon vaikutukset vaikutusalueella asuvien ihmisten terveydellisiin oloihin. Tämä edellyttää tietoa nykytilasta. Melu ja ilman laatu (pölypäästöt) ovat mm. ihmisen terveyteen vaikuttavia keskeisiä tekijöitä, joihin hankkeen vaikutuksia tulee tarkastella.

Sosiaalisten vaikutusten arviointia varten on vaikutusalueelta koottava riittävät taustatiedot elinoloista ja sosiaalisen ympäristön tilasta. Vaikutuksia nykyisten asuttujen kiinteistöjen asumismahdollisuuksiin, elinkeinojen harjoittamiseen, maankäyttöön, ihmisten virkistysmahdollisuuksiin, viihtyvyyteen, liikkumiseen, turvallisuuteen, työllisyyteen on vähintäänkin tarkasteltava arviointiselostuksessa.

Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa on syytä käyttää hyväksi sosiaali- ja terveysministeriön oppaita, kuten arviointiohjelmassa on kerrottukin tehtävän. Näissä oppaissa on kerrottu melko seikkaperäisesti, kuinka sosiaalisten vaikutusten arviointi tulisi tehdä.

Vaikutukset liikenteeseen ja liikkumiseen

Hankkeen liikenteelliset vaikutukset tulee arvioida perusteellisesti, kiinnittäen erityisesti huomiota niihin alueisiin, joissa raskaan liikenteen määrissä, suuntautumisessa ja ajallisilla vaihteluilla on erityistä merkitystä. Samoin vaikutuksia tulee arvioida olemassa olevien liittymäratkaisujen osalta, jos raskaan liikenteen kasvulla on heikentävää vaikutusta liittymien toimivuuteen huomioiden myös liikenteen vaikutukset olemassa oleville ulkoilureiteille. Samalla on kuvattava, mikäli haitallisia vaikutuksia ilmenee ko. ulkoilureiteille, miten haitallisia vaikutuksia voitaisiin ehkäistä.

Riskit ja häiriötilanteet

Ympäristöön kohdistuvien riskien ja häiriötilanteiden arviointi tuodaan arviointiohjelmassa esille yleisellä tasolla. Arviointiselostuksessa tulee kuvata tarkemmin ympäristöriskien ja häiriötilanteiden tyyppi, todennäköisyys, ihmisiin kohdistuva terveysriski ja ympäristövaikutukset sekä esittää konkreettisia keinoja onnettomuuksien estämiseksi.

Epävarmuustekijät ja oletukset

Arvioinnissa on kiinnitettävä huomioita selvityksiin, tutkimuksiin ja olettamuksiin liittyviin epävarmuustekijöihin, joiden vaikuttavuutta arviointitulokseen tulee arviointiselostuksessa tarkastella kokonaisvaltaisesti ja kattavasti. Mikäli epävarmuudet käytettävien aineistojen osalta aiheuttavat merkittävää epäluotettavuutta itse arvioinnin tulokseen, tulee näiltä osin lähtöaineistoja täydentää ja ajantasaistaa. Samoin tulee tarkastella, kuten "Hankekuvaus"-otsikon alla on kuvattu, mitä epävarmuuksia liittyy hankkeen pitkäkestoisuuteen ja miten merkittäviä siitä aiheutuvat epävarmuudet ovat.

Vaihtoehtojen vertailu

Arviointiselostuksessa on kuvattava käytetty vertailumenetelmä siten, että osallisten on itse asiassa mahdollon saada selvyys vaihtoehtojen vertailun luotettavuudesta. Tästä syystä arviointiselostuksessa vaihtoehtojen vertailu tulee tehdä siten, että eri vaihtoehtojen välisiä vaikutuksia voidaan aidosti vertailla keskenään. Kunkin vaikutuksen merkittävyyden arvioimisessa tulee huomioida, että merkittävyyden ratkaisee lopulta se, mistä arvomaailmasta asiaa lähestytään. Arviointiselostuksessa tulisikin käyttää eri vaikutusten merkittävyyden arvottamiseen laajaa asiantuntijajoukkoa ja mahdollisuuksien mukaan alueen asukkaita hyväksi.

OSALLISTUMINEN

Arviointiohjelmassa on esitetty suunnitelmaa siitä, kuinka arviointimenettelyn aikana osallistuminen järjestetään. Tiedottamista ja vuorovaikutusta nykyistä laajemmin alueen asukkaiden, loma-asukkaiden, elinkeinoharjoittajien ja muiden intressitahojen on mahdollisuuksien mukaan lisättävä. Tiedottamisen on oltava avointa ja aktiivista. Tällä turvataan osallisten riittävä tiedonsaanti hankkeesta ja sen etenemisestä, joka on yksi YVA-menettelyn perustarkoituksia.

Hankkeeseen ei ole nimetty varsinaista ohjausryhmää, jossa olisi osallistujia toiminnanharjoittajien edustajien lisäksi eri viranomaistahoilta ja lähialueen asukkaista. Tällaisen ohjausryhmän perustamista tulee jatkossa harkita tai muualla tavalla varmistaa varsinkin lähialueen asukkaiden (edustajat Koivusaaren, Hamulan, Lehdon ja Kumpusen kyliltä) vaikutusmahdollisuudet arvioinnin tekemiseen muutoinkin kuin vain YVA-menettelyn virallisten kuulemisien kautta. Näin vaikutusten arvioiminen ja arvottaminen saisi vielä enemmän luotettavuutta.

RAPORTOINTI

Arviointiohjelma on saatu kiitettävän tiiviiseen ja yleistettyyn esittämistapaan. Arviointiselostus tulee pyrkiä tekemään myös ymmärrettävään ulkoasuun sekä kiinnittää huomiota arvioinnin tuloksista tehtävän tiivistelmän ymmärrettävyyteen.

YHTEENVETO

Arviointiohjelma on saatu kiitettävän tiiviiseen muotoon ja vain paikoin tiivis esittämistapa on haitannut sisältöä kuten mm. siinä, että hankkeessa vaikutuksia tulee arvioida kokonaisuutena, eikä niinkään yksittäisten toiminnanharjoittajien toimintojen aiheuttamia vaikutuksia. Yleisellä tasolla arviointiohjelma on kiitettävästi laadittu. Hankkeen tavoite ja tarkoitus on kuitenkin jäänyt tarkemmin kertomatta.

Arviointiohjelmassa on tunnistettu pääosin hankkeen keskeiset ympäristövaikutukset. Ohjelmassa keskeinen täydentämisen tarve on pinta- ja erityisesti pohjaveteen liittyvien vaikutusten arvioimisessa kuten myös luontoselvitysten täydentämisessä.

Hankkeen pitkäkestoisuudesta aiheutuu epävarmuuksia, joiden merkittävyyttä arvioinnin tulokseen tulee tarkastella arviointiselostuksessa.

Hankkeesta vastaavien on huolehdittava siitä, että ohjelmasta annettu palaute ja tämä lausunto huomioidaan selvitysten tekemisessä ja arviointiselostuksen laadinnassa. Selostuksessa on esitettävä selkeästi, mihin lähtötietoihin arvio perustuu ja arvioijien asiantuntijuuden perusteet.

ARVIOINTIOHJELMAN JA YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä arviointiohjelman kanssa arviointimenettelyn ajan 23.4.2010 alkaen Siilinjärven kunnantalolla ja ELY-keskuksessa. Lausunto on luettavissa myös ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/pohjois-savo>

JAKELU JA MAKSUT

Rudus Oy
Ostoreskontra
PL 49
00441 Helsinki
Viite: PM1001624

Destia Oy
Reskontra
PL 153
00521 Helsinki
Viite: Jukka Työppönen

Savon Kuljetus Oy
Suurahontie 5
70460 Kuopio
Viite: Siilinjärven lupa-asiat, Vuorimäen YVA

Yhteysviranomaisen lausunnosta peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2010 (1097/2009) mukainen maksu.

Maksu on 4800 €, joka peritään hankkeessa mukana olevilta tahoilta näiden ilmoittamassa jakosuhteessa eli 1/3 (= 1600 €) jokaiselta osapuolelta.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä.

Johtaja

Jari Mutanen

Ympäristöinsinööri

Jorma Lappalainen

Liitteet: Ympäristövaikutusten arvioinnissa käytettäviä käsitteitä
Kopiot annetuista lausunnoista ja mielipiteistä (hankkeesta vastaaville)

Luettelo lausunnon-/muistutuksenantajista:

Siilinjärven kunta/vapaa-aikalautakunta
Siilinjärven kunta/ympäristölautakunta
Pohjois-Savon liitto
Geologian tutkimuskeskuksen Itä-Suomen yksikkö
Itä-Suomen aluehallintovirasto
+ yksityishenkilö

Tiedoksi:

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys r.y.
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry
Siilinjärven kunnanhallitus

Liite yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antamaan lausuntoon koskien Vuorimäen kallioaluetta

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella merkittäviä ympäristövaikutuksia aiheuttavien hankkeiden suunnittelussa ja että ne kirjataan tulevien päätöksenteon pohjaksi. Ympäristövaikutusten arviointi ei siis ole itsessään päätös, eikä siinä oteta kantaa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvien haittojen korvaamisen haitankärsijälle, eikä siinä myöskään oteta kantaa suoranaisesti yksittäisiin yksityiskohtiin. Korvaus yms. vaateet käsitellään hankkeen jatkosuunnittelun ja päätöksen teon yhteydessä, kuten esim. vesilain tai tielain mukaisessa käsittelyssä. YVA-menettelyn tavoitteena on myös lisätä kansalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa suunnitteluun.

YVA-menettely jakautuu kahteen vaiheeseen, arviointiohjelman ja arviointiselostusvaiheeseen. Arviointimenettely alkaa, kun hankkeesta vastaava toimittaa arviointiohjelman yhteysviranomaiselle. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa kerrotaan mm., mitä vaihtoehtoja ja vaikutuksia suunnittelun aikana selvitetään. Ohjelman jälkeen laadittava ympäristövaikutusten arviointiselostus sisältää mm. vaihtoehtojen vaikutukset sekä haittojen ehkäisy- ja rajoittamistoimet.

Yhteysviranomainen kuuluttaa arviointiohjelman ja arviointiselostuksen vireilläolosta, kerää mielipiteet ja lausunnot ja laatii niiden pohjalta oman lausuntonsa asiakirjojen riittävydestä. Kansalaisilla, viranomaisilla ja muilla tahoilla on YVA-menettelyssä mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoaikoina sisältöön selvitettävien vaihtoehtojen ja ympäristövaikutusten osalta.

Seuraavassa on kerrottu lyhyesti niitä käsitteitä ja termistöä, jota yleensä käytetään ympäristön vaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994, viimeisin muutos 1584/2009) mukaisessa arviointimenettelyssä:

Ympäristövaikutuksilla tarkoitetaan hankkeen tai toiminnan aiheuttamia välittömiä ja/tai välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat mm.:

- Ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- Maaperään, vesiin, ilmaan ja ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- Yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- Luonnonvarojen hyödyntämiseen
- Edellä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jossa arvioidaan ja selvitetään hankkeiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja kuullaan niitä, joiden oloihin ja etuihin hanke saattaa vaikuttaa. Arviointimenettely alkaa hankkeesta vastaavan esitettyä arviointiohjelman ja päättyy yhteysviranomaisen antamaan lausuntoon arviointiselostuksesta.

Hankkeesta vastaavalla tarkoitetaan sitä toiminnanharjoittajaa, joka on vastuussa toiminnan suunnittelusta tai toteuttamisesta.

Yhteysviranomaisella tarkoitetaan asetuksella säädettyä viranomaista, joka huolehtii siitä, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettely järjestetään asianmukaisesti. Yhteysviranomainen kokoaa annetuista lausunnoista ja mielipiteistä yhteenvedon ja liittää sen hankkeesta vastaavalle antamaansa lausuntoon. Yhteysviranomainen on aina asetuksen mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmalla tarkoitetaan hankkeesta vastaavan laatimaa suunnitelmaa kuinka he aikovat arvioida hankkeesta aiheutuvat vaikutukset, mitä selvityksiä heillä on tarkoitus tehdä arvioinnin pohjaksi sekä kuinka he aikovat järjestää ihmisten kuulemisen ja osallistumisen.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksella tarkoitetaan asiakirjaa, jossa hankkeesta vastaava esittää tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista, hankkeen aiheuttamista vaikutuksista sekä esittää haittojen vähentämiseksi tekemiään ratkaisuja. Arviointiselostusta laatiessaan hankkeesta vastaava ottaa huomioon yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antaman lausunnon.

Osallistumisella tarkoitetaan sitä vuorovaikutusta ja keskustelua, jota käydään hankkeesta vastaavan, yhteysviranomaisen, muiden viranomaisten sekä hanke- tai vaikutusalueella asuvien välillä.